

**Protokół nr 48/2018
z posiedzenia Komisji Samorządności, Promocji
i Rozwoju Powiatu
w dniu 16 kwietnia 2018 r.**

Posiedzenie Komisji, przy udziale 4 członków Komisji (*lista obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do protokołu*) oraz zaproszonych gości *zgodnie z listą obecności gości stanowiącą załącznik nr 2 do protokołu* otworzyła o godzinie 10⁰⁰ Przewodnicząca Komisji Marcela Kanafek - Lewandowska. Następnie prowadząca obrady przekazała, że porządek posiedzenia przewiduje:

- 1) zaopiniowanie projektów uchwał Rady na najbliższą sesję Rady Powiatu,
- 2) omówienie edukacji regionalnej w powiecie pszczyńskim z udziałem nauczycieli zajmujących się tym tematem w szkołach powiatowych,
- 3) sprawy bieżące w tym:
 - przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji,
 - wolne głosy.

Powyższy porządek obrad został przyjęty bez uwag przez członków Komisji.

Ad. 1)

Komisja Samorządności (...) po wysłuchaniu Skarbnika dokonała analizy poniższych projektów uchwał Rady Powiatu Pszczyńskiego, po czym zaopiniowała je następująco:

1) projekt uchwały w sprawie **przekazania środków na rozbudowę budynku Komendy Powiatowej Policji w Pszczynie (Druk Nr 3)**, został przyjęty pozytywnie jednogłośnie przy 4 głosach „za” przez członków Komisji.

2) projekt uchwały w sprawie **udzielenia dotacji celowej na dofinansowanie prac konserwatorskich w kościele pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła Starszego w Wiśle Małej (Druk Nr 4)**, został przyjęty pozytywnie jednogłośnie przez członków Komisji przy 4 głosach „za”.

3) projekt uchwały w sprawie **zmian budżetu Powiatu Pszczyńskiego na 2018 rok (Druk Nr 5)**, został przyjęty pozytywnie jednogłośnie przez członków Komisji przy 4 głosach „za”.

4) projekt uchwały w sprawie **zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Pszczyńskiego na lata 2018 - 2027 (Druk Nr 6)**, został przyjęty pozytywnie jednogłośnie przez członków Komisji przy 4 głosach „za”.

Prowadząca obrady podziękowała Skarbnikowi za udzielenie powyższych informacji i udział w posiedzeniu.

Wicedyrektor PZS Nr 2 poinformowała, że temat ten omówi p. Natalia Ruman, która jest specjalistą w tej dziedzinie.

P. Natalia Ruman przedstawiła informację na temat edukacji regionalnej w Powiatowym Zespole Szkół Nr 2, zgodnie z **załącznikiem nr 4 do protokołu**.

Następnie Przewodnicząca Komisji poprosiła Dyrektora Powiatowego Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie o przedstawienie informacji nt. edukacji regionalnej.

P. Marcin Bienioszek Dyrektor POPP poinformował, że Ognisko pracuje w głównej mierze z dziećmi. Funkcjonuje aż 5 zespołów regionalnych. W ostatnich latach przybyły 2 zespoły m.in. „Młode Pszczynioki” za sprawą przyjęcia do pracy nauczyciela p. Katarzyny Janik. Zespoły mają zapewnioną codzienną edukację, gdzie podczas zajęć przygotowują się do występów. Poinformował, że zbliża się kolejna edycja „Małego Brzyma”, w której udział biorą zespoły regionalne. Już dwa lata temu PZS Nr 1 wysyłało sygnały nt. koła i jeżeli jest chętna grupa młodzieży i nauczyciel, który jest w tej dziedzinie fachowcem, to nie widzi żadnych przeszkód. Trudnością może być jedynie to, że koła zajęć pozalekcyjnych działają trochę inaczej z młodzieżą, a trochę inaczej z dziećmi. Dodał, że o frekwencję dzieci na zajęciach nie trzeba się martwić, natomiast z młodzieżą jest różnie. Przekazał, że jego marzeniem jest, aby było to koło, które działałoby przy placówce PZS Nr 1, ale zrzesałoby młodych ludzi, którzy uczęszczają do różnych szkół w Pszczynie. Natomiast problem mogłoby stanowić pogodzenie tego, z uwagi na to, że w szkołach młodzież kończy zajęcia o różnych porach i dojeżdża z różnych miejscowości, czego nie ma w szkołach podstawowych i nie było w gimnazjach. Dodał, że temat zajęć pozalekcyjnych realizowanych przez POPP w placówkach Gminy Pszczyna, czy w Powiecie, ale w szkołach podstawowych, czy gimnazjalnych w zestawieniu do ilości takich zajęć w szkołach ponadgimnazjalnych był już wielokrotnie poruszany, ale jest to tak trudny temat, że nie zależy od widzimisie, czy chęci, tylko od przestrzeni do prowadzenia zajęć. Poinformował, że nie chce zabierać szkołom imprez, które już przez kilka lat sobie wypracowały, organizują je i przyjeżdżają na nie dzieci z różnych szkół np. konkurs gwary śląskie. Zasadnym byłoby, gdyby powiatowy konkurs gwary śląskiej zorganizowała placówka powiatowa, ale potrzeba do tego nauczyciela. Poinformował, że POPP raczej nie organizuje tego typu rzeczy, jedynie może pomóc w organizacji, ale nie jest w stanie przygotować wszystkiego w tym regulaminu imprezy, czy zaproszeń. Przekazał, że obecnie zakończyła się pierwsza część powiatowego konkursu historycznego i filozoficznego organizowanego przez p. . POPP zajmowało się dystrybucją informacji o konkursie oraz zakupem nagród. Przekazał, że szkoły również to robią z nieco mniejszym budżetem np. w Wiśle Małej i w Goczałkowicach – Zdroju. Zaproponował, że można byłoby zrobić konkurs o regionalizmie. Podkreślił, że POPP może współpracować z każdym. Przekazał, że osobiście bardzo poświęca się i jeżeli trzeba pomóc nauczycielom, robi wszystko, aby zapewnić im transport, pieniądze na nagrody i pomoce dydaktyczne, ale nie może jednocześnie obarczać nauczycieli dodatkowymi obowiązkami. Ponadto organizowane są wycieczki do muzeów przy udziale młodzieży szkół ponadgimnazjalnych, przede wszystkim przez koła historyczne prowadzone przez p. . i p. . Dodał, że w piątek odbywała się uroczystość Sybiraków pod Trzema Dębami, gdzie oprawę muzyczną przygotowuje Dyrektor Damian Cieszewski ze swoimi uczniami. Dodał, że przygotowywane jest duże wydarzenie na okolicie 11 listopada związane z obchodami w tym czasie.

Radna Danuta Kocurek przekazała, że w przyszłym tygodniu w Gminie Miedźna organizowany jest cykliczny turniej wiedzy o regionie. Organizatorem turnieju jest Biblioteka Gminna, Zespół Oświaty i Wychowania oraz Gminny Ośrodek Kultury.

Dyrektor POPP przekazał, że takich imprez nigdy za wiele, organizując powiatową imprezę nie chciałby robić konkurencji, albowiem należy znaleźć termin, który nie będzie kolidował i pytanie, czy wezmą udział kolejne osoby w takim wydarzeniu. Dodał, że nauczyciele wiele czasu poświęcają, aby przygotować uczniów na konkurs i praca po raz kolejny z uczniem wymaga dodatkowego czasu, aby odświeżyć temat.

Przewodnicząca Komisji przekazała, że może osobiście potwierdzić, że p. Dyrektor jest otwarty i chętny do współpracy, bo sama tego doświadczyła organizując charytatywny koncert, w który zaangażowani byli uczniowie wraz z nauczycielami i widać było ich ogromny trud. Dodała, że korzystnym byłoby spotkanie, na którym można byłoby ustalić dalszy front działania i to co byłoby korzystne.

Dyrektor przekazał, że bardzo dobrym przykładem jest młodzieżowy chór „Per Spasso”, który zawiązał się przy pomocy nauczyciela p. . Początkowo zawiązała się grupa ludzi, która tworzyła kameralny zespół młodzieżowy, który po roku miał przestać istnieć z uwagi na zbyt małą ilość uczniów, ale p. podjęła raz jeszcze wyzwanie i na dzień dzisiejszy w zajęciach uczestniczy około 27 osób. W dniu wczorajszym uczestniczył on w konkursie ogólnopolskim w Niepołomicach. Idąc tym tropem, warto zacząć od małej grupy. Dodał, że zajęcia są bezpłatne, co jednak może nie motywować do uczęszczania na nie.

Radny Bronisław Śmieja przekazał, że grono pedagogiczne powinno dbać o tradycję i gwarę śląską.

Przewodnicząca Komisji przekazała, że z własnego doświadczenia wie, że był w szkole taki moment, że dzieci wstydyli się mówić gwarą, ale zaczyna się to zmieniać.

Dyrektor POPP przekazał, że jest mieszkańcem Studzionki, zaś jego sąsiadką jest p. , która została Ślązaczką roku 2009. Dodatkowo działa zespół śpiewaczek „Studzieniczanki”, ale jeżeli w każdej miejscowości działa taki zespół, dobrze byłoby, gdyby odbywały one warsztaty z dziećmi. Dodał, że w „Małym Brzymie” biorą udział przedszkolaki i uczniowie szkół podstawowych, ale potem rezygnują.

Prowadząca obrady przekazała, że w ostatnim czasie często brała udział w zebraniach sołeckich, gdzie co prawda temat regionalizmu nie pojawił się, niemniej jednak, jej zdaniem jest to dobry temat dla I Zastępcy Burmistrza Pszczyny. W dalszej kolejności udzieliła głosu przedstawicielowi Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli.

P. Jolanta Mroczkowska polonistka poinformowała, że póki co temat regionalizmu wygląda tragicznie, z uwagi na funkcjonowanie szkoły i posiadanie trzech klas, w tym dwóch technikum i jednej zawodowej. Mimo to szkoła angażuje się i podejmuje wyzwania. Poinformowała, że jest nauczycielem języka polskiego, podstaw przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie i pomimo, że nie jest ślązaczką stara się przy okazji realizowania zagadnień lekturowych np. „Wesela” Wyspiańskiego prosić uczniów, aby opisali, jak wygląda śląskie wesele. Dodała, że młodzież, szczególnie w klasie zawodowej chętnie podejmuje wyzwania. Obserwując przekrój posługiwania się gwarą śląską, a jest nauczycielem z dużym

doświadczeniem, okazuje się, że 10 lat temu było bardzo dużo młodzieży, która posługiwała się gwarą i niejednokrotnie miały miejsce tarcia pomiędzy osobami mówiącymi, a „godającymi”. W chwili obecnej ciężko o osoby „godające”. Poinformowała, że podczas wspólnej wigilii nauczyciele i uczniowie przygotowują potrawy regionalne. Ponadto uczniowie odwiedzają Zamek w Pszczynie.

Radna Danuta Kocurek poinformowała, że jeżeli chodzi o Gminę Miedźna i ZSZiO w Woli rzeczywiście sporo młodzieży pochodzi z osiedla W1 i W2, gdzie mieszka ludność napływowa, więc trudno mówić o gwarze. Zaproponowała, aby zorganizować wycieczkę rowerową po regionie. Przekazała, że kilkanaście lat temu opracowała dla uczniów szkoły podstawowej dwie trasy rowerowe z propozycjami, gdzie można zatrzymać się i co można zobaczyć. Przekazała, że publikacja dostępna jest w Bibliotece w Grzawie. Poinformowała, że w 1995 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej wydało bardzo ważny dokument, mówiący o tym, że w szkole muszą być propagowane tzw. ścieżki edukacyjne i jedną z nich jest „Edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie. Zaproponowała, aby w szkołach powstał zeszyt do którego nauczyciele wpisyaliby realizację tematu związanego z szeroko pojętą edukacją regionalną, co stanowiłoby świadectwo w formie papierowej, że taka edukacja na różnych przedmiotach jest propagowana łącznie z datą, co stanowiłoby dokument, że edukacja regionalna jest realizowana w poszczególnych szkołach Powiatu Pszczyńskiego i można byłoby skorzystać z tego od nowego roku szkolnego. Dodała, że w latach, gdy Ministerstwo wprowadziło ścieżki regionalne, nastąpił renesans regionalizmu, dlatego teraz jest dobry czas, aby w dobie globalizacji i cyberprzestrzeni dać naczelną rolę edukacji regionalnej.

P. Jolanta Mroczkowska poinformowała, że zaproponowała uczniom, aby stworzyli słowniki gwary śląskiej, ale wyzwanie podjęło jedynie kilku uczniów, z uwagi, że dla innych był to temat tabu. Dodała, że wg niej, jeśli nawet jeden uczeń się tylko zainteresuje, to już jest sukces.

Radna Danuta Kocurek podziękowała za udział i zaangażowanie w konferencjach powiatowych oraz wspinałką oprawę muzyczną przygotowaną przez Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie. Poinformowała, że jeszcze w tej kadencji zarówno młodzież, jak i Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej będzie proszone o udział w konferencji poświęconej nauczycielom Ziemi Pszczyńskiej. Dodała, że konferencja będzie miała miejsce na przełomie września/października.

Dyrektor POPP zaprosił na „Mały Brzym”, który odbędzie się 26 maja br. w Skansenie, jak również na „Duży Brzym” w dniu 27 maja br. Dodał, że w tym roku pojawił się problem finansowy z imprezą, albowiem do tej pory było tak, że działania wspomagane były przez rady osiedli, ale wystosował pismo do Starosty o wsparcie finansowe.

Radna Danuta Kocurek przekazała, że należałoby zachęcić młodzież do udziału we wspinałcej imprezie pn. „Stawianie Moja”.

Przewodnicząca Komisji zaprosiła na konferencję w formie miniwykładów „W zdrowym ciele zdrowy duch”, która odbędzie się w dniu 23 kwietnia br. o godz. 16³⁰ w sali narad Starostwa Powiatowego w Pszczynie. Dodała, że prelegentami będą: psycholog, fizykoterapeuta, dietetyk oraz praktycy, którzy na co dzień służą pomocą w trudnościach zdrowotnych. Dlatego poprosiła o rozpropagowanie tej informacji również w szkołach.

W dalszej kolejności podziękowała zaproszonym gościom za udzielenie wyjaśnień i udział w posiedzeniu Komisji.

Ad. 3) W sprawach bieżących:

- Przewodnicząca Komisji poddała pod głosowanie protokół nr 47/2018 z poprzedniego posiedzenia Komisji Samorządności, Promocji i Rozwoju Powiatu, z którym radni zapoznali się w trakcie posiedzenia. Następnie stwierdziła, że został on przyjęty pozytywnie jednogłównie przez członków Komisji.
- Prowadząca obrady zaproponowała, aby następne posiedzenie Komisji odbyło się w dniu **28 maja 2018 r. o godz. 8⁰⁰** nt. analizy i opinii do sprawozdania rocznego Zarządu Powiatu z wykonania budżetu Powiatu Pszczyńskiego za 2017 r. oraz zaopiniowania projektów uchwał Rady na najbliższą sesję Rady Powiatu.

Posiedzenie Komisji zakończono o godz. 12⁰⁰.

Przewodnicząca Komisji Samorządności,
Promocji i Rozwoju Powiatu

Marcela Kanafek-Lewandowska

Protokołowała: Aleksandra Folek-Krupnik



Walory Edukacji Regionalnej
w Powiatowym Zespole Szkół nr 1
w Pszczynie

O edukacji regionalnej możemy mówić jako o zintegrowanym procesie kształtującym i stabilizującym postawy wobec dziedzictwa przeszłości i problemów współczesnych własnego regionu, mającym na celu:

- pomoc w świadomym określaniu własnej tożsamości;
- wskazanie drogi odnalezienia swojego miejsca;
- przyczynienie się do rozwoju regionu w przyszłości.

Edukacja regionalna stanowi istotny element rzeczywistości społecznej, ułatwiający młodzieży odkrywanie tożsamości kulturowej i własnego miejsca w świecie, poznawania własnego dziedzictwa kulturowego, wartości i treści regionalnych.

W Powiatowym Zespole Szkół nr 1 realizowane są następujące wytyczne dotyczące edukacji (walorów) regionalnej

- Poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki regionu
- Rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej
- Rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej
- Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu jej związkach z kulturą narodową
- Kontakt ze środowiskiem lokalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka
- Ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej poprzez rozwój tożsamości regionalnej
- Rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny
- Pogłębianie więzi ze swoim środowiskiem, regionem, krajem
- Kształtowanie tożsamości regionalnej w kontekście wartości narodowych i europejskich
- Przygotowanie do dojrzałego życia w strukturach regionalnych, narodowych, państwowych i europejskich
- Rozwijanie szacunku wobec innych wspólnot regionalnych, etnicznych i narodowych.
- Przygotowanie uczniów do aktywnego życia zawodowego na lokalnym rynku pracy.

W ramach realizacji tych założeń Powiatowy Zespół Szkół nr 1 podejmuje następujące działania.

Wycieczki po Pszczynie dla klas I „Zabytki i Atrakcje Ziemi Pszczyńskiej”. Celem wycieczek jest rozbudzanie zainteresowania dziejami, tradycjami i kulturą Ziemi Pszczyńskiej oraz kształtowanie kulturalnych postaw w trakcie zwiedzania obiektów historycznych i sakralnych.

Klasy III i IV Techniku każdego roku odwiedzają Bibliotekę Śląską, gdzie zapoznają się z działalnością instytucji, biorą udział w organizowanych tam wystawach oraz mają możliwość poznania agend czytelnicy. Uczniowie wraz z nauczycielami odwiedzają wystawy organizowane w Stajniach Książęcych.

Uczniowie korzystają z warsztatów i wykładów organizowanych przez Bibliotekę Publiczną, Bibliotekę Pedagogiczną, Muzeum Prasy Śląskiej oraz Muzeum Zamkowe w Pszczynie. W tym roku odbyły się trzy spotkania w bibliotece Pedagogicznej. Młodzież uczestniczyła w konferencji „Ludzie Pszczyńskiej Ziemi – Ludwik Musioł”

Uczniowie uczestniczyli w zajęciach zorganizowanych w Muzeum Prasy Śląskiej. Na lekcji historii „Z dziejów polskiej prasy na Śląsku” oraz „Historia drukarstwa w Polsce” w Muzeum Prasy Śląskiej odbyły się również warsztaty introligatorskie dla zawodu technik cyfrowych procesów graficznych. Młodzież wzięła udział w koncercie poświęconym pamięci Georga Telemana, który odbył się w Muzeum Zamkowym. Uczennica naszej szkoły z klasy I BT : odebrała podczas koncertu nagrodę za II miejsce w konkursie „Moja przygoda w muzeum” Pracę można było podziwiać w Muzeum Okręgowym w Toruniu.

Uczniowie naszej szkoły współpracują z Ochotniczym Hufcem Pracy, angażując się zarówno w działalność polegającą na samorozwoju: szkolenia, konkursy, zawody sportowe jak i działając na rzecz społeczności lokalnej min promując gwarę wśród dzieci w przedszkolach. Uczennica klasy I f zajęła I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Wiedzy o działalności i Historii Ochotniczych Hufców Pracy.

Kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji odbywa się poprzez włączanie młodzieży w obchody najważniejszych rocznic kraju i regionu. Młodzież chętnie i z pełnym zaangażowaniem włącza się w akcje charytatywne i wolontariat. Działa na rzecz świetlicy socjoterapeutycznej Brata Alberta w Pszczynie, Domu kulejących Aniołów, Hospicjum św. Ojca Pio oraz Domu Pomocy Społecznej, szerząc wartości kultury regionalnej m.in. poprzez prezentacje tekstów gwarowych.

Na zajęciach Szkolnego Koła artystycznego i lekcjach języka polskiego uczniowie poznają cechy kultury i języka własnego regionu. Odkrywają piękno gwary i najważniejsze tradycje związane z regionem. Swoją wiedzę wykorzystują podczas konkursów regionalnych i ogólnopolskich. Możemy pochwalić się I miejscem w konkursie regionalnym organizowanym przez PZS nr 2. Nasi uczniowie w ubiegłych latach zajmowali również wysokie noty podczas ogólnopolskiego konkursu „Wiosna kulturalna” organizowanego przez OHP, w kategorii wypowiedź w gwarze. Uczeń

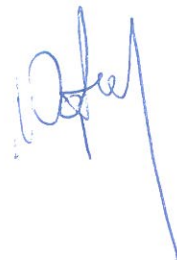
reprezentować będzie naszą szkołę podczas Pszczyńskich Spotkań pod Brzymem. Włączyliśmy się również w przygotowania do tego święta współpracując z Muzeum Prasy Śląskiej i dzieląc się tekstami gwarowymi opracowanymi specjalnie dla potrzeb szkolnego koła artystycznego.

Uczniowie biorą udział w konkursach organizowanych w szkole mających na celu rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny. Były to konkursy „ Dzieciństwa czar” oraz „Pszczyna widziana oczyma moimi, moich rodziców i dziadków”.

Zdając sobie sprawę z wartości i odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze i kulturowe własnego regionu angażujemy młodzież w akcje tj. „sprzątanie świata” „sadzenia drzewek” (1000 drzewek dębiny w lasach ćwiklickich). Przed dniem Wszystkich Świętych uczniowie uprzątnęli groby Anhaltów.

Nauczyciele angażują się w proces edukacji regionalnej w szkole. W ramach samokształcenia korzystają z bogatego zbioru biblioteki szkolnej. W dziale Silesiana znajdują się materiały dotyczące historii i tradycji Górnego Śląska i Pszczyzny. Uczestniczą w imprezach regionalnych np. „Wieczór regionalny ZSP Studzienice”, wymieniają się doświadczeniem z nauczycielami innych placówek.

Z pewnością działania edukacji regionalnej wymagają wsparcia finansowego. Planujemy zorganizować wyjazd młodzieży i udział w warsztatach w Koszęcinie, siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk.



Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie
– materiały nt. edukacji regionalnej w Powiecie Pszczyńskim - na posiedzenie Komisji
Samorządności, Promocji i Rozwoju Powiatu w dniu 16.04.2018 r.

I. Walory regionalne w edukacji szkolnej

ponieważ edukacja regionalna powinna mieć charakter interdyscyplinarny i łączyć kręgi tematyczne: historię regionu, geografię regionu, problemy ekologiczne, wiedzę o języku i gwarze, wiedzę o kulturze, wybrane problemy z dziejów gospodarczo - społecznych, życia politycznego regionu itd., to każdy z nauczycieli ("przedmiotowiec") potrafi wskazać istotne walory regionu w odniesieniu do swojego przedmiotu. Na walory regionu można też spojrzeć według kryterium terytorialnego:

→ w szerszym ujęciu terytorialnym - **Śląsk**

Dla nauczycieli historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie będą to (kilka propozycji z wielu możliwych) np.:

- a) Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach
- b) Muzeum Śląskie w Katowicach
- c) Izba Pamięci przy kop. "Wujek" w Katowicach
- d) Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoszlazaków w Radzionkowie
- e) Górnoszlazki Park Etnograficzny w Chorzowie
- f) Muzeum Historii Katowic
- g) Muzeum Miejskie w Wodzisławiu Śląskim
- h) kościół w Tychach-Paprocach pod wezwaniem św. Franciszka i św. Klary, tam podziwiamy architekturę wznoszonej budowli, nawiązującą do rozwiązań średniowiecznych, młodzież poznaje historię i elementy architektury romańskiej
- i) Muzeum Miejskie w Tychach oraz Browarium
- j) Górnoszlazki Park Etnograficzny w Chorzowie

Dodatkowo:

- Zorganizowanie w Roku Wyspiańskiego – konkursów, wycieczek, quizów
- Nagranie płyty z regionalnymi pastorałkami, pt: „Zrównoważony rozwój życia: OD-czytanie i DO-świadczenie przesłania BOŻEGO NARODZENIA”, pod patronatem Pana Starosty
- promocja potraw regionalnych podczas warsztatów kulinarnych
- walka podczas happeningów ze smogiem pszczyńskim

→ w węższym ujęciu - **ziemia pszczyńska np.:**

- a) Muzeum Zamkowe w Pszczynie
- b) Muzeum Prasy Śląskiej w Pszczynie
- c) Muzeum Militarnych Dziejów Śląska w Pszczynie
- d) Zagroda Wsi Pszczyńskiej
- e) drewniana architektura sakralna na ziemi pszczyńskiej
- f) Państwowe Muzeum Archiwalne w Pszczynie
- g) miejsca pamięci i tablice pamięci
- h) prywatne muzeum Szenderów w Suszcu

Dla n-li biologii:

- a) Park Pszczyński i najbliższe otoczenie - lekcje na temat fauny i flory
- b) Rezerwat Żubrów w Jankowicach
- c) Obszary przyrody chronionej „Natura 2000” – Zator (siedlisko ptaków), zbiornik w Goczałkowicach
- d) pomniki przyrody na terenie Pszczyny i okolic

Dla n-li Wiedzy o kulturze (WoK):

- a) Style w budownictwie i architekturze

Dla n-li przedmiotów zawodowych na kierunku - technik architektury krajobrazu:

- a) style w projektowaniu i urządzeniu terenów zieleni, parków, ogrodów,
- b) Park Pszczyński
- c) Ogrody pokazowe

Dla n-li geografii, geografii turystycznej, nauczycieli wychowania fizycznego:

- a) atrakcje turystyczne i przyrodnicze Ziemi Pszczyńskiej
- b) szlaki turystyki pieszej i rowerowej
- c) miejsca rekreacji i wypoczynku (zbiornik łącki)

Działania odbywające się w ramach lekcji oraz zajęć pozalekcyjnych:

- przeprowadzanie lekcji w/w miejscach, organizowanie wycieczek dydaktycznych;
- Dzień Sybiraka we wrześniu (okolice 17.09);
- Dzień Katyński (10 kwietnia);
- Uczestnictwo w Festiwalu Organizacji Pozarządowych (maj - podczas imprezy miejskiej Daisy Days), podczas którego pomagamy w organizacji stoiska członkom Związku Sybiraków oraz Związkowi Kombatantów i Więźniów Politycznych RP;
- udział w konkursie „Moja zapowiedź przygody”. Konkurs polegał na przedstawieniu w dwuminutowym filmiku jednego z gości zaproszonych na organizowane już po raz siódmy "Pszczynskie Spotkania z Przygodą" - wydarzenie, które na trzy dni przyciąga do naszego miasta alpinistów, himalaistów, żeglarzy i podróżników.
- Współpraca ze stowarzyszeniem Pro Memoria, dzięki czemu młodzież systematycznie zwiedza i zapoznaje się z militarną historią Górnego Śląska;
- Coroczne uczestnictwo w uroczystościach patriotycznych organizowanych przez Starostwo Powiatowe i Urząd Miejski: Rocznica wybuchu II wojny światowej(1.09), Święto Niepodległości (11.11), Upamiętnienie Stanu Wojennego (13.12), Marsz Śmierci (styczeń), Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja (3.05);
- Konkursy i wystawy prac uczniów, np.: wystawa na temat: „Pszczynskie kapliczki przydrożne”, „Palmy Wielkanocne” w Bibliotece Pedagogicznej lub Muzeum Prasy Śląskiej w Pszczynie;
- cyklicznie odbywa się Konferencja Regionalna oraz edycja Konkursu Regionalnego pt. „Dziedzictwo kulturowe Ziemi Pszczyńskiej na zawsze w naszej pamięci...” dla szkół ponadgimnazjalnych powiatu pszczyńskiego;

- coroczne wspieranie organizacji plenerowej Śląskiej Wigilii w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie;
- liczny wolontariat w Ośrodkach na terenie miasta Pszczyna, np. Ośrodek Matka Boża Różańcowa w Starej Wsi, podczas imprez promujących dziedzictwo kulturowe
- promowanie czytelnictwa poprzez wyeksponowanie w bibliotece księgozbioru dotyczącego historii, tradycji, postaci związanych ze Śląskiem;
- organizowanie wystaw czasowych w bibliotece oraz na korytarzach szkolnych, m.in. "Karol Miarka - patron Szkoły", "Kiedy książka była dumą swego właściciela - wystawa ekslibrisów pszczyńskiej rodziny Szczepańczyków";
- poznawanie i promowanie kuchni regionalnych i kuchni śląskiej/pszczyńskiej - w ramach zajęć praktycznych i teoretycznych oraz podczas udziału w konkursach kulinarnych;
- udział w konkursach fotograficznych, plastycznych, na prezentację multimedialną, itp. (celem tych konkursów jest rozbudzenie zainteresowań ziemią pszczyńską i jej dziedzictwem; zachęcenie uczniów do poznania własnego regionu, zainteresowanie ich ciekawymi ludźmi, niezwykłymi wydarzeniami oraz zabytkami, obyczajami itp.);
- organizacja rajdów rowerowych i pieszych po ziemi pszczyńskiej;
- organizacja wycieczek turystycznych do ciekawych miejsc regionu;
- **żywe lekcje historii:** cyklicznie na zajęciach historii zapraszani są goście – świadkowie wydarzeń historycznych np.:

- spotkanie z Człowiekiem Zasłużonym ziemi pszczyńskiej – Alojzym Lysko

- spotkania ze znanymi Ludźmi Ziemi Pszczyńskiej;

- **udział w projektach organizowanych przez Centrum Edukacji Obywatelskiej:**

nasza młodzież co roku stara się o mandat poselski na Sesję Dzieci i Młodzieży, kilkakrotnie udało się naszym uczniom zostać posłami.

W ramach tych projektów realizowano tematykę regionalną dotyczącą naszej małej ojczyzny np.:

1. „**Miejsca młodych**”- jakiej przestrzeni miejskiej potrzebuje młodzież.
 2. „**Miejsca pamięci**” - materialne świadectwo wydarzeń szczególnych dla lokalnej i narodowej tożsamości.
 3. „**Przestrzeń publiczna jako miejsce wolne od symboli propagujących systemy totalitarne. Lokalni bohaterowie w przestrzeni publicznej**”.
 4. Obecnie młodzież uczestniczy w projekcie „**Młody Obywatel**” – projekt ma za zadanie zapoznać uczniów z funkcjonowaniem lokalnych instytucji i urzędów;
- w związku z realizacją Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, w ~~przyszłym roku~~ ^{planowane jest} szkolnym biblioteka zorganizuje spotkanie autorskie z poetą wywodzącym się z ziemi pszczyńskiej (prawdopodobnie z) - adresowane nie tylko do młodzieży, lecz również rodziców i pracowników szkoły.

II. Praktyka organizowania wycieczek o tej tematyce

Wycieczka dydaktyczna jest bardzo istotnym narzędziem realizacji celów edukacji regionalnej. Celem minimum jest przynajmniej jeden wyjazd z zespołem klasowym w roku szkolnym. (Każda klasa co roku, w miarę możliwości organizuje przynajmniej jedną

wycieczkę regionalną).

Młodzież zwykle chętnie akceptuje propozycje nauczyciela w tym względzie, choć pojawiają się **bariery natury finansowej**. Więcej wycieczek dydaktycznych organizowanych podczas lekcji w skali szkoły (40 oddziałów) stwarza też pewne problemy związane z organizacją pracy szkoły i realizacją planu nauczania z innych przedmiotów.

III. Przygotowanie nauczycieli do realizacji edukacji regionalnej:

Warunkiem pomyślnych efektów edukacji regionalnej jest rzetelne przygotowanie nauczycieli pod względem merytorycznym i metodycznym. Stan przygotowania nauczycieli do realizacji edukacji regionalnej w trakcie studiów nie jest wystarczający.

Dlatego nauczyciele zdobywają kompetencje i doskonalą swoje umiejętności poprzez solidne samokształcenie, min:

- a) studia podyplomowe: "Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie"
- b) kursy doskonalące: organizowane przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Katowicach oraz METIS (np.: *Wielokulturowość w praktyce szkolnej*, *Ciekawe miejsca przyrodniczo-historyczne w naszym regionie*),
- c) kursy kwalifikacyjne
- d) warsztaty metodyczne
- e) udział w konferencjach naukowych
- f) korzystanie z dostępnej literatury i zasobów Internetu

Efektom zdobywania nowych i wyższych kwalifikacji jest:

- b) tworzenie autorskich programów nauczania z zakresu edukacji regionalnej
- c) publikacja artykułów z zakresu dydaktyki edukacji regionalnej jak i artykułów merytorycznych
- d) tworzenie i publikacja scenariuszy lekcji
- e) publikacja materiałów pomocniczych np. "Wybór materiałów źródłowych do nauczania historii ziemi pszczyńskiej"
- f) realizacja projektów edukacyjnych
- g) organizowanie konkursów szkolnych, międzyszkolnych
- h) organizowanie wystaw plenerowych
- i) inne formy

IV. Jak można wesprzeć oraz jakie są oczekiwania nauczycieli w dziedzinie tematyki związanej z edukacją regionalną

- a) ważnym zagadnieniem byłoby zorganizowanie szerokiej dyskusji nad celowością podjęcia prac, mających na celu opracowanie Podręcznika Edukacji Regionalnej dla uczniów powiatu pszczyńskiego;
- b) wsparcie finansowe dla publikacji o tematyce regionalnej, których autorami są nauczyciele, np. w ramach serii wydawniczej: *Biblioteczka Ziemi Pszczyńskiej*;
- c) dofinansowanie wycieczek dydaktycznych, wykładów, warsztatów prowadzonych przez specjalistów;

- d) organizowanie darmowych szkoleń, warsztatów, konferencji dla nauczycieli (np. w Starostwie);
- e) organizowanie cyklicznie **gry miejskiej**, np. przez szkoły ponadgimnazjalne dla uczniów szkół podstawowych – przy wsparciu władz samorządowych;
- f) priorytetem wśród zadań nauczycieli w zespołach przedmiotowych powinny stać się ścieżki edukacyjne o charakterze dydaktyczno-wychowawczym: ekologiczna, regionalna, wychowanie patriotyczne i obywatelskie. To one wzbogacają u ucznia wiedzę o współczesnym świecie, przybliżają zjawiska i problemy teraźniejszości oraz rozwijają uczucia empatii i patriotyzmu. Celowe byłoby też łączenie podczas jednej wycieczki zagadnień z różnych dziedzin (historia, przyroda, WoK, ...) i realizacja tematów lekcji/zajęć z kilku przedmiotów.

Mencione

Marian